

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : ศักยภาพการให้บริการการแพทย์แผนไทยของโรงพยาบาลและสถาน
อนามัยในจังหวัดปัตตานี

ชื่อผู้เขียน : นางสาวประพิมพร สีนสุวรรณ

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปี : 2544

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพด้านการให้บริการการแพทย์แผนไทยของโรงพยาบาลและสถานอนามัย มีอยู่ในโครงการผสมผสานการแพทย์แผนไทยเข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุขของรัฐในจังหวัดปัตตานี 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการให้บริการการแพทย์แผนไทย ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพในการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญซึ่งปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทยอยู่ในโรงพยาบาลและสถานอนามัย จำนวน 15 คน ประกอบกับการเยี่ยมบ้านและการสังเกตบริบท ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ควบคู่กับบริบท และใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบ

ผลการศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ศักยภาพด้านการให้บริการการแพทย์แผนไทย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญมีความเห็นว่า การให้บริการการแพทย์แผนไทย ไม่สามารถให้บริการได้อย่างเต็มศักยภาพ เพราะขาดปัจจัยสนับสนุนหลายด้าน ที่สำคัญที่สุด คือ ความรับผิดชอบของบุคลากรในหน่วยงานที่มีอยู่อย่างจำกัด และการบริหารจัดการที่ขาดความคล่องตัวในการให้บริการ อีกทั้งงบประมาณที่ไม่เพียงพอและไม่ต่อเนื่อง

2. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการให้บริการการแพทย์แผนไทย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญมีความเห็นว่า เกิดจากปัญหาอุปสรรคหลายด้านทั้งความชัดเจนในนโยบายและการปฏิบัติงานงบประมาณ อัตรากำลัง การให้บริการที่ขาดการวางแผน และการสนับสนุนจากผู้บริหารในโรงพยาบาลและสถานอนามัย

ข้อเสนอแนะสำคัญที่ได้จากการวิจัย คือ ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาการ สนับสนุนให้ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีต่อการยอมรับการแพทย์แผนไทย ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง มีการนิเทศติดตามการดำเนินงานด้านการให้บริการการแพทย์แผนไทยอย่างสม่ำเสมอ

ABSTRACT

Title of Research Paper : The Potential of Rendering Services in Thai Traditional
Medicine Treatments Provided by Hospitals and Health
Centers in Pattani Province

Author : Miss Prapimporn Sinsuwan
Degree : Master of Arts (Social Development)
Year : 2001

There are 2 objectives for this research; they are 1. to study the service potential of Thai traditional medicine of the hospitals and health centers in the government health service system of Pattani province, 2. to find out problems and obstacles in the services of Thai traditional medicine.

The methods of study are qualitative oriented by using the in-depth interview technique to interview 15 key-informants coupled with home visits and contextual observation; the data collected are analysed descriptively with the help of descriptive statistics.

Results of the study can be summarized as follows :

1. Most of the key-informants interviewed think that at present the services of Thai traditional medicine is not up to their potential because of many factors; the most important one is the responsibility of personnel involved which is relatively inadequate, the administration is not flexible enough to render good service . In addition, the budget is also inadequate and irregular.

2. Among problems and obstacles encountered, according to the key-informant's opinion, there are many, for example, the unclear policy and consequently the practices, limited budget and personnel, lack of planning in administration and lack of proper support from chief executives of the hospitals and health centers.

Recommendations emerged from this study, among others, are promoting more technical knowledge, more positive attitudes among the executives in accepting the Thai traditional medicine including coordinating with concerned agencies.